

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 14.7.2004
KOM(2004) 496 lõplik

2004/0168 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

Euroopa piiriülese koostöö rühmituse (EPKR) asutamise kohta

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

Võttes arvesse liikmesriikide, piirkondade ja kohalike omavalitsuste olulisi raskusi erinevate riiklike õigusaktide ja menetluste raames piiriülese, riikidevahelise ja piirkondadevahelise koostöötegevuse elluviimisel ja juhtimisel, tuleb nende raskuste leevendamiseks võtta ühenduse tasandil asjakohaseid meetmeid.

Kogu ühenduse harmooniline areng ning majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamine eeldab piiriülese koostöö tugevdamist ja piiriüleste koostöötoimingute elluviimise tingimuste parandamiseks vajalike meetmete kohaldamist.

Selleks on asutamislepingu artikli 159 kolmandas lõigus sätestatud, et asutamislepingus ettenähtud majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärgi saavutamiseks võib võtta nimetatud artikli esimeses lõigus osutatud fondideväliseid erimeetmeid.

Piiriülest koostööd pärssivate raskuste ületamiseks tuleb asutada ühenduse tasandil koostöövahend, mis võimaldab luua ühenduse territooriumil koostöörühmitused, kes on juriidilised isikud ja keda nimetatakse «Euroopa piiriülese koostöö rühmitusteks» (EPKR). Selliste rühmituste kasutamine peaks olema vabatahtlik.

EPKR on volitatud tegutsema oma liikmete ja eelkõige rühmitusse kuuluvate piirkondlike ja kohalike omavalitsuste nimel ja heaks. Liikmed peavad EPKRi ülesanded ja volitused kindlaks määrama Euroopa piiriülese koostöö kokkuleppes.

EPKRil peab olema õigus tegutseda nii ühenduse, eriti struktuurifondide kaasrahastatud, piiriüleste koostööprogrammide ja riikide- ja piirkondadevaheliste koostööprogrammide elluviimiseks kui ka üksnes liikmesriikide ja nende piirkondade ja kohalike omavalitsuste algatusel ilma ühendusepoolse sekkumiseta käivitatud piiriüleste koostöötoimingute elluviimiseks.

EPKRi loomine ei mõjuta piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ega liikmesriikide rahalist vastutust ühenduse fondide haldamise ega riiklike fondide puhul.

Kokkulepe ei käsitle piirkondlike ja kohalike omavalitsuste volitusi tegutseda riigiasutustena, eelkõige volitusi, mis on seotud politsei töö ja seadusandlusega.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

Euroopa piiriülese koostöö rühmituse (EPKR) asutamise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 159 kolmandat lõiku,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,¹

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust,²

võttes arvesse regioonide komitee arvamust,³

vastavalt asutamislepingu artiklis 251⁴ sätestatud menetlusele

ning arvestades järgmist:

- (1) Asutamislepingu artikli 159 kolmandas lõigus on sätestatud, et asutamislepinguga ettenähtud majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamiseks võib võtta nimetatud artikli esimeses lõigus osutatud fondideväliseid erimeetmeid. Kogu ühenduse harmooniline areng ning majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamine eeldavad piiriülese koostöö tugevdamist. Selleks tuleks vastu võtta piiriüleste koostöötoimingute elluviimise tingimuste parandamiseks vajalikud meetmed.
- (2) Võttes arvesse liikmesriikide, eriti piirkondade ja kohalike omavalitsuste olulisi raskusi erinevate riiklike õigusaktide ja menetluste raames piiriülese, riikide- ja piirkondadevahelise koostöö elluviimisel ja juhtimisel, tuleb nende raskuste leevendamiseks võtta asjakohaseid meetmeid.
- (3) Võttes arvesse eriti ühenduse maismaa- ja merepiiride arvu suurenemist laienemise järel, on vaja hõlbustada piiriülese, riikide- ja piirkondadevahelise koostöö tugevdamist ühenduses.
- (4) Olemasolevad vahendid, nagu Euroopa Majandushuviühing, ei olnud eriti sobivad struktuurifondide programmide struktureeritud koostöö korraldamiseks ühenduse algatuse INTERREG raames programmiperioodil 2000–2006.

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² ELT C [...], [...], lk [...].

³ ELT C [...], [...], lk [...].

⁴ ELT C [...], [...], lk [...].

- (5) Nõukogu määrusega (EÜ) nr (...) Euroopa Regionaalarengufondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi üldsätete kohta on lisatud vahendeid Euroopa territoriaalse koostöö toetuseks.
- (6) Samuti on vaja hõlbustada ja jälgida ühendusepoolse rahalise osaluseta piiriüleste koostöötoimingute elluviimist.
- (7) Piiriülest koostööd pärssivate raskuste ületamiseks tuleb asutada ühenduse tasandil koostöövahend, mis võimaldab luua ühenduse territooriumil koostöörühmitused, kes on juriidilised isikud ja keda nimetatakse «Euroopa piiriülese koostöö rühmitusteks» (EPKR). Selliste rühmituste kasutamine peaks olema vabatahtlik.
- (8) EPKR peaks olema volitatud tegutsema oma liikmete ja eelkõige rühmitusse kuuluvate piirkondlike ja kohalike omavalitsuste nimel ja heaks.
- (9) Liikmed peavad EPKRi ülesanded ja pädevuse kindlaks määrama Euroopa piiriülese koostöö kokkuleppes, edaspidi „kokkulepe“.
- (10) Liikmed võivad otsustada luua EPKRi iseseisva juriidilise isikuna või usaldada selle ülesannete täitmise ühele endi hulgast.
- (11) EPKRil peab olema õigus tegutseda nii ühenduse, eriti struktuurifondide kaasrahasutatavate piiriüleste koostööprogrammide ning riikide- ja piirkondadevaheliste koostööprogrammide elluviimiseks vastavalt määrusele (EÜ) nr (...) ja määrusele (EÜ) nr (...) Euroopa Regionaalarengufondi kohta kui ka üksnes liikmesriikide ja nende piirkondade ja kohalike omavalitsuste algatusel ilma ühendusepoolse sekkumiseta käivitatud piiriülese koostöötoimingute elluviimiseks.
- (12) Tuleb täpsustada, et EPKRide loomine ei mõjuta piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ega liikmesriikide rahalist vastutust ühenduse fondide haldamise ega riiklike fondide puhul.
- (13) Tuleb täpsustada, et kokkulepe ei käsitle piirkondlike ja kohalike omavalitsuste volitusi tegutseda riigiasutustena, eelkõige volitusi, mis on seotud politseitöö ja seadusandlusega.
- (14) On vaja, et EPKR koostaks oma põhikirja ja looks oma organid ning eelarvet ja rahalist vastutust käsitlevad eeskirjad.
- (15) Kuna piiriülese koostöö tingimusi, nii nagu käesolevas määruses on kindlaks määratud, ei saa liikmesriigid kehtestada tõhusalt ja neid on seega parem ellu viia ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Vastavalt nimetatud artiklis väljendatud proportsionaalsuse põhimõttele ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mis on vajalik selle eesmärkide saavutamiseks, kusjuures EPKRi kasutamine on vabatahtlik ja toimub vastavalt iga liikmesriigi põhiseaduses sätestatud korrale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Euroopa piiriülese koostöö rühmitus

1. Koostöörühmituse võib luua ühenduse territooriumil Euroopa piiriülese koostöö rühmituse kujul, edaspidi "EPKR", käesolevas määruses sätestatud tingimustel ja korras.
2. EPKR on juriidiline isik.
3. EPKRi eesmärk on hõlbustada ja edendada liikmesriikide ja piirkondlike ja kohalike omavalitsuste piiriülest koostööd tugevdamiseks majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset koostööd.

Samal otstarbel võib tema eesmärk olla ka riikide- ja piirkondadevahelise koostöö hõlbustamine ja edendamine.

Artikkel 2

Koosseis

1. EPKRi võivad kuuluda liikmesriigid ja piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused või muud kohalikud avalik-õiguslikud organisatsioonid, edaspidi "liikmed".
2. EPKRi asutamine otsustatakse tema liikmete algatusel.
3. Liikmed võivad otsustada luua EPKRi iseseisva juriidilise isikuna või usaldada selle ülesannete täitmise ühele endi hulgast.

Artikkel 3

Pädevus

1. EPKR täidab talle liikmete poolt käesoleva määruse kohaselt usaldatud ülesandeid. Tema pädevus määratakse kindlaks Euroopa piiriülese koostöö kokkuleppega, edaspidi "kokkulepe", mille sõlmivad selle liikmed vastavalt artiklile 4.
2. EPKR tegutseb talle pandud ülesannete piires oma liikmete nimel ja heaks. Selleks on EPKRil siseriiklike õigusaktidega juriidilisele isikule omistatud õigus- ja teovõimet.
3. EPKRile võib usaldada ühenduse, eelkõige struktuurifondide kaasrahastatavate piiriüleste koostööprogrammide elluviimise või mis tahes muude piiriüleste koostöötoimingute teostamise olemata sellest, kas ühendus sekkub rahastamisse või ei.

EPKRi loomine ei mõjuta liikmete ja liikmesriikide rahalist vastutust ühenduse fondide ega riiklike fondide puhul.

4. Kokkuleppe ei käsitleta riigiasutuste volitusi, eelkõige volitusi, mis on seotud politseivõimu ja seadusloomega.

Artikkel 4

Euroopa piiriülese koostöö kokkulepe

1. Kõik EPKRid asutatakse kokkuleppe alusel.
2. Kokkuleppes täpsustatakse EPKRi ülesanne, selle kestus ja lõpetamise tingimused.
3. Kokkuleppes käsitletakse ainult üht piiriülese koostöö valdkonda, mille määravad selle liikmed.
4. Kokkuleppes täpsustatakse iga liikme vastutus EPKRi ja kolmandate isikute ees.
5. Kokkuleppes määratakse kindlaks selle tõlgendamisel ja rakendamisel kohaldatav õigus. Kohaldatav õigus on ühe asjaomase liikmesriigi õigus. Liikmetevaheliste erimeelsuste korral on pädev kohus selle liikmesriigi kohus, kelle õigust otsustati kohaldada.
6. Kokkuleppes sätestatakse vastastikuse tunnustamise kord kontrollimise puhul.
7. Tingimused, mille korral kasutatakse EPKRile piiriülese koostöö jaoks antud avaliku teenistuse soodustusi või volitusi, määratletakse kokkuleppes kohaldatavate siseriiklike õigusaktide põhjal.
8. Kokkuleppes teatatakse kõikidele liikmetele ja liikmesriikidele.

Artikkel 5

Põhikiri

1. EPKR võtab oma põhikirja vastu kokkuleppe alusel.
2. EPKRi põhikirja sätted peavad käsitlema eelkõige järgmist:
 - a) liikmete nimekiri;
 - b) EPKRi eesmärk ja ülesanded ning selle suhted liikmetega;
 - c) nimetus ja asukoht;
 - d) organid ja nende pädevus, töökord, liikmete esindajate arv organites;
 - e) EPKRi otsustamismenetlus;

- f) töökeelevõi töökeelte kindlaksmääramine;
 - g) töökorraga seotud üksikasjad, eelkõige seoses personali haldamise, töölevõtmise korra ja töötajate lepingute olemusega, mis tagab koostöötegevuse stabiilsuse;
 - h) liikmete rahalise panusega seotud üksikasjad ning kohaldatavad eelarve- ja raamatupidamiseskirjad;
 - i) sõltumatu finantskontrolli- ja välisauditi organi nimetamine.
3. Kui EPKRI ülesannete täitmine määratakse ühele liikmele vastavalt artikli 2 lõikele 3, võib põhikirja sisu moodustada kokkuleppe osa.
4. Põhikirja vastuvõtmise hetkest on EPKR teovõimeline vastavalt artikli 3 lõikele 2.

Artikkel 6

Organid

1. EPKRI esindab juhataja, kes tegutseb EPKRI nimel ja heaks.
2. EPKR võib asutada oma liikmete esindajatest koosneva kogu.
3. Põhikirjaga võib ette näha täiendavaid organeid.

Artikkel 7

Eelarve

1. EPKR koostab arvestusliku aastaeelarve, mille kinnitavad tema liikmed. Ta koostab aasta tegevusaruande, mille kinnitavad liikmetest sõltumatud eksperdid.
2. Liikmete rahaline vastutus on võrdeline nende panusega eelarvesse kuni EPKRI võlgade kustutamiseni.

Artikkel 8

Avaldamine

Artikli 5 lõike 4 kohaselt tegutseva EPKRI asutamist käsitlev kokkulepe avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Alates avaldamishetkest tunnustavad EPKRI õigus- ja teovõimet kõik liikmesriigid.

Avaldatav tekst peab sisaldama EPKRI nime, eesmärki, liikmete nimekirja ja asukoha aadressi.

Artikkel 9

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, [...].

Euroopa Parlamendi nimel
president
[...]

Nõukogu nimel
eesistuja
[...]